

INFO COVID19 – STEUNMAATREGELEN OVERHEID – UPDATE 14.04.2020

De noodgedwongen overheidsmaatregelen zullen ongetwijfeld zware economische en maatschappelijke gevolgen hebben. Als reactie daarop kondigden verschillende overheidsinstanties financieel-economische compensaties aan. Belangrijk hierbij is dat er zowel federale als regionale maatregelen werden aangekondigd. Dit betekent dat, voor de niet-federale steunmaatregelen, Uw woonplaats (privé) alsook de geografische ligging van Uw ondernemingsactiviteiten een rol spelen om te bepalen op welke steunmaatregelen U beroep kan doen.

In de volgende toelichting wordt er dan ook telkens een onderscheid gemaakt op basis van 2 parameters: de regionaliteit van een steunmaatregel (Vlaams – Brussels – Waals) en de ondersteuningsvorm (direct of indirect). Onder directe steun verstaan we de financiële vergoedingen die toegekend worden, onder indirecte steun de maatregelen die strekken tot toegestane (betalings-)faciliteiten vanwege de overheid.

Opgelet, huidige toelichting maakt enkel melding van de nieuwe maatregelen die rechtstreeks voortkomen uit de Corona-crisis. De bestaande maatregelen (bijvoorbeeld mogelijkheid tot verlaging of vrijstelling van de sociale bijdragen op basis van verminderde inkomsten) worden in dit document NIET behandeld.

1. FEDERALE MAATREGELEN (NATIONAAL)

A. DIRECTE STEUN

- **Overbruggingsrecht voor zelfstandigen**

Het overbruggingsrecht betreft een maandelijks uitkering aan zelfstandigen of bedrijfsleiders (enkel natuurlijke personen, met domicilie of vaste verblijfplaats in België), die ingevolge de Corona-crisis inkomsten verloren hebben. Het gaat (voorlopig) om een toekenning voor de maanden maart en april 2020, ten bedrage van €1.291,69 (alleenstaande) of €1.614,10 (persoon met gezinslasten) per maand. Zelfstandigen in bijberoep die alsnog recht hebben op het vernieuwde overbruggingsrecht *cf. infra*, hebben slechts recht op de helft van deze bedragen.

Het is hierbij van belang dat er aangetoond wordt dat het inkomstenverlies rechtstreeks te maken heeft met de Corona-crisis:

- Zelfstandigen in hoofdberoep of zelfstandigen in bijberoep die sociale bijdragen betalen equivalent aan de minimale sociale bijdragen van een zelfstandige in hoofdberoep (dus NIET voor gepensioneerden, zelfstandigen in bijberoep, uitkeringsgerechtigden, ... die niet voldoen aan boven-gestelde voorwaarde), helpers in hoofdberoep en meewerkende echtgenoten die hun activiteiten **verplicht** (door de overheid) hebben moeten onderbreken, genieten sowieso het overbruggingsrecht. Het maakt hierbij niet uit of de onderbreking volledig of slechts gedeeltelijk plaatsvond.

- Zelfstandigen in hoofdberoep of zelfstandigen in bijberoep (*zelfde voorwaarden cfg. supra*), helpers in hoofdberoep en meewerkende echtgenoten die hun activiteiten **noodgedwongen, doch niet verplicht** door de overheid, **volledig (*)** hebben onderbroken gedurende een periode van **minstens 7 dagen per maand waarvoor het overbruggingsrecht wordt aangevraagd**, kunnen eveneens genieten van het overbruggingsrecht. De onderstreepte voorwaarden (minstens 7 dagen en volledige onderbreking) gelden als cumulatieve voorwaarden!

(*) Behalve medische beroepen die sluiten doch enkel nog werken bij noodgevallen: zij hebben toch recht op de overbruggingspremie. E-mails en telefoons beantwoorden wordt niet beschouwd als verder werken.

- Deze uitkeringen zullen moeten aangegeven worden in de aangifte personenbelasting van het inkomstenjaar 2020. Ze zullen echter niet onderworpen worden aan extra sociale bijdragen.
- De bezoldigingen van bedrijfsleiders (= enkel van toepassing bij vennootschappen) mogen doorlopen zonder verlies van het overbruggingsrecht. Het is voor bedrijfsleiders echter aangeraden om hun loondossier te her-evalueren, aangezien het overbruggingsrecht impact heeft op de personenbelastingen en daaraan gekoppeld de (mogelijks ongewenste of ongunstige) loonkosten in Uw vennootschap.

Meer informatie: <https://www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/subsidi databank/overbruggingsrecht-voor-zelfstandigen-coronavirus>

B. INDIRECTE STEUN

- ***Uitstel van betaling van sociale bijdragen + schrapping invorderingskosten***

De zelfstandige kan, voor wat de eerste twee kwartalen van 2020 betreft, uitstel van betaling vragen tot respectievelijk 31 maart 2021 (kwartaal 1) en 30 juni 2021 (kwartaal 2). De aanvraag hiervoor dient wel op initiatief van de zelfstandige (of diens boekhouder) te gebeuren, en dit voor 15 juni 2020 (zowel voor kwartaal 1 als kwartaal 2 - 2020).

Daarenboven zullen er tijdelijk geen aanmaningen noch dwangbevelen meer verstuurd worden voor niet betaalde sociale bijdragen.

- ***Afbetalingsplannen RSZ en directe belastingen***

Ondernemingen die werknemers tewerkstellen, kunnen op eenvoudig verzoek een afbetalingsplan aanvragen voor de sociale werkgeversbijdragen (RSZ) voor het eerste en tweede kwartaal 2020.

Ook voor fiscale schulden (bedrijfsvoorheffing, BTW, personenbelasting, vennootschapsbelasting en rechtspersonenbelasting), ongeacht of de ondernemer werknemers tewerkstelt, kan een aflossingsplan aangevraagd worden. Hierbij zal echter wel moeten aangetoond worden dat de

betalingsmoeilijkheden rechtstreeks gelinkt zijn aan het Coronavirus. Ondernemingen die reeds van tevoren betalingsmoeilijkheden kenden, kunnen dus op deze maatregel geen beroep doen. Indien het afbetalingsplan aanvaard wordt door de fiscus, en gerespecteerd wordt door de belastingplichtige, zijn er geen nalatighedsintresten of boetes verschuldigd.

- ***Uitstel betaal- en indieningstermijnen***

Voor ondernemingen-werkgevers die verplicht de deuren moesten sluiten (Horeca, feestzalen, recreatieve sector, ... - zie Deel 1 van onze nieuwsbrief), volgt er een automatisch uitstel van RSZ-betalingen voor verschuldigde sociale zekerheidsbijdragen vanaf 20 maart. Ondernemingen die noodgedwongen hun activiteiten hebben stopgezet, kunnen eveneens van deze maatregel genieten, maar moeten hiervoor wel een aanvraag indienen (inclusief een verklaring op eer). Het betalingsuitstel strekt in beide gevallen tot 15 december 2020.

BTW-plichtigen krijgen uitstel tot indiening én betaling van de periodieke BTW-aangiftes:

Maandaangifte BTW februari 2020	Indiening 06/04/2020 i.p.v. 20/03/2020 Betaling 20/05/2020 i.p.v. 20/03/2020
Maandaangifte BTW maart 2020	Indiening 07/05/2020 i.p.v. 20/04/2020 Betaling 20/06/2020 i.p.v. 20/04/2020
Kwartaalaangifte BTW jan. – mrt.	Indiening 07/05/2020 i.p.v. 20/04/2020 Betaling 20/06/2020 i.p.v. 20/04/2020

Werkgevers genieten 2 maand betalingsuitstel voor de betaling van de verschuldigde bedrijfsvoorheffing.

Belastingbiljetten, gevestigd vanaf 12 maart 2020 (dus NIET van tevoren), aangaande personenbelasting, vennootschapsbelasting, belasting van niet-inwoners en rechtspersonenbelasting, mogen – bovenop de normale betaaltermijn – systematisch 2 maanden later betaald worden, zonder aanrekening van nalatighedsintresten of boetes.

Belastingbiljetten, gevestigd vóór 12 maart 2020, van personenbelasting en vennootschapsbelasting, kunnen het voorwerp vormen van dezelfde gunstbehandeling, doch enkel op verzoek en mits aantoning van het verband met het Corona-virus.

- ***Voor werkgevers: inroeping van tijdelijke werkloosheid***

De mogelijkheid voor werkgevers om economische werkloosheid in te roepen wegens overmacht of om economische redenen bestaat reeds geruime tijd in de sociale wetgeving. De maatregel bestaat eruit om werknemers, wegens uitzonderlijke omstandigheden (economische of andere), tijdelijk onder te brengen in het statuut van werkloze. De sociale overheidsdiensten betalen de werknemer(s) dan een werkloosheidsvergoeding uit – weliswaar beperkt in hoogte en in tijd – van 70% van zijn of haar normale bezoldiging. Ingevolge de Corona-crisis heeft de overheid de toegang tot het systeem van economische werkloosheid uitgebreid en versoepeld tot 30 juni 2020.

Voor de concrete toepassing hiervan in Uw onderneming, is het aangeraden contact te nemen met Uw sociaal secretariaat. In de volgende link vindt U reeds het antwoord op de meest gestelde vragen hieromtrent: <https://www.sodiwe.be/Coronavirus/tijdelijkewerkloosheid>

- **Voor werkgevers: mogelijkheid tot toekenning extra onkostenvergoedingen**

Werkgevers die ingevolge de Corona-crisis hun personeelsleden van thuis uit hebben laten werken, kunnen deze werknemers een extra maandelijks onkostenvergoeding toekennen van €126,94. Deze vergoeding is volledig aftrekbaar in hoofde van de werkgever, en onbelast (zowel op vlak van RSZ als personenbelasting) bij de ontvanger van de vergoeding. Het gaat *in casu* om een mogelijkheid, doch geen verplichting.

- **Verstrekking van extra kredietfaciliteiten via bankinstellingen**

De Federale Overheidsdiensten hebben een steunpakket uitgewerkt in samenspraak met de bankinstellingen, onder de vorm van een waarborgregeling. In korte bewoordingen, betekent dit dat de overheid voor een deel borg staat voor de eventuele verliezen (lees: niet-terugbetaalde leningen) die de banken kunnen oplopen ingevolge de maatregelen. Dit steunpakket rust op twee pijlers:

- Schorsing van kredietbetalingen: ondernemingen kunnen, op eenvoudig verzoek bij hun bankinstelling, de aflossingen van bestaande kredieten opschorten tot en met 30 september 2020 uiterlijk 31 oktober 2020, met een maximum van 6 maanden. Dit betreft een systematische mogelijkheid, wat betekent dat Uw bankinstelling de aanvraag niet dient goed te keuren.

UPDATE: Ingevolge de onderhandelingen van de Federale Overheid met de bankinstellingen, werden er toch voorwaarden gesteld aan de toekenning van betalingsfaciliteiten. De bankinstellingen dienen het gevraagde uitstel systematisch toe te kennen, indien volgende vier punten kunnen aangetoond worden door de aanvrager:

- ✓ De onderneming kan het verband met de Corona-crisis aantonen (plotse omzetsdaling, tijdelijke werkloosheid, sluiting);
- ✓ De onderneming is gevestigd in België;
- ✓ De onderneming had geen achterstallen op kredietbetalingen of betalingen aan de overheid op 1 februari 2020, of had maximaal 30 dagen achterstallen op dezelfde verplichtingen op 29 februari 2020;
- ✓ De onderneming heeft al haar verplichtingen voldaan ten aanzien van alle bankinstellingen in de periode van 12 maanden voorafgaand aan 31 januari 2020;

- Verstrekking van overbruggingskredieten: bankinstellingen zullen, volgens de beschikbare aankondigingen, vlotter kredieten toekennen aan ondernemingen om de impact van de Corona-crisis te overbruggen. Hieraan zijn wel twee voorwaarden gekoppeld: de bankinstelling moet de kredietaanvraag goedkeuren (het betreft dus GEEN systematische maatregel), en het krediet mag een maximale looptijd van 12 maanden hebben.

2. LOKALE / REGIONALE MAATREGELEN

Om het onderscheid tussen de federale en regionale maatregelen te vatten, dient men vooreerst een goed begrip te hebben van de bevoegdheden die aan de verscheidene instanties toebehoren. De Gewestelijke instanties zijn bevoegd voor subsidiëringen, overheidswaarborgen voor ondernemingen (b.v. PMV, ...), de inning van de verkeersbelasting, de onroerende voorheffing (in de volksmond, de belasting op het kadastraal inkomen van onroerende goederen), de successierechten en registratierechten.

Steden en gemeentes zijn op hun beurt bevoegd voor lokale heffingen en een deel van de onroerende voorheffing (*cfg. supra*).

2.1 VLAAMS GEWEST

A. DIRECTE STEUN

- ***Vlaamse hinderpremie***

Ondernemingen met minstens één vestiging (lees: locatie !) gesitueerd in het Vlaams Gewest, kunnen – mits voldoening aan de voorwaarden – een aanvraag indienen ter uitbetaling van een eenmalige premie. Het gaat dus niet om een maandelijkse toelage. De belangrijkste voorwaarde om recht te hebben op een premie, is dat Uw onderneming OF een vestiging hiervan – ingevolge de federale gezondheidsmaatregelen – geheel OF gedeeltelijk doch VERPLICHT gesloten werd.

TIP: Controleer hiervoor grondig Uw gegevens in de Kruispuntbank Ondernemingen (KBO) !

De Vlaamse hinderpremie is aldus NIET van toepassing op ondernemingen die open mogen blijven, zelfs niet als deze zelf beslissen om te sluiten omwille van moeilijkheden om via thuiswerk te opereren of om de zogenaamde “social distancing” te garanderen. **Het Vlaams Gewest maakt voor deze maatregel dus een duidelijk onderscheid tussen diegenen die verplicht een locatie moeten sluiten, en diegenen die “slechts” gehinderd worden door de Corona-maatregelen.** Voorbeelden hiervan zijn advocaten, bankkantoren, tandartsen, apotheken, kinesisten, logopedisten, vastgoedkantoren,

UITZONDERINGEN: Horeca-zaken alsook frituren, snackbars en broodjeszaken die overgeschakeld zijn op afhaal- of leveringsdiensten van maaltijden, kunnen ook aanspraak maken op de volledige hinderpremie.

Meer info over al dan niet verplichte sluiting vindt U op <https://www.vlaio.be/nl/begeleiding-advies/moeilijkhedencoronavirus/specifieke-maatregelen-mbt-het-coronavirus/welke> .

Deze premie wordt toegekend aan de onderneming, en niet per definitie aan natuurlijke personen: aldus kunnen zowel eenmanszaken als rechtspersonen de premie aanvragen. Voor vennootschappen geldt wel de regel dat er minstens één persoon bezoldigd moet worden door de vennootschap (bedrijfsleider of werknemer). Ook zelfstandigen in bijberoep kunnen de premie aanvragen, op voorwaarde dat zij sociale bijdragen betalen die minstens equivalent zijn aan de minimum-bijdragen voor zelfstandigen in hoofdberoep. Tevens kunnen verenigingen en VZW's de hinderpremie aanvragen, doch op voorwaarde dat zij minstens één full-time equivalent aan werknemers op de loonlijst hebben staan.

Indien een onderneming meerdere vestigingen heeft én voldoet aan de hoofdvoorwaarde (verplichte sluiting), kan zij meermaals (doch maximaal 5 keer) beroep doen op de premie. De voorwaarde hiervoor is echter dat elke bijkomende vestiging waarvoor de aanvraag wordt ingediend minstens één full-time equivalent aan personeelsleden tewerkstelt.

De premie werd vastgelegd op € 4.000, aangevuld met € 160 per verplichte sluitingsdag die samenvalt met een normale openingsdag na 5 april 2020.

⇒ **SAMENGEVAT:**

- Voor wie? Zelfstandigen in hoofdberoep, zelfstandigen in bijberoep die sociale bijdragen betalen equivalent aan de bijdragen van een zelfstandige in hoofdberoep, Belgische vennootschappen met maatschappelijke zetel in Vlaanderen, (al dan niet buitenlandse) vennootschappen met vestigingen in Vlaanderen waarin minstens 1 fulltime equivalent aan personeelsleden ingeschreven is, VZW's en verenigingen met minstens 1 fulltime equivalent aan personeelsleden;
- Voorwaarden? Minstens één fysieke vestiging, gesitueerd in Vlaanderen, werd door de federale overheid VERPLICHT om tot sluiting over te gaan;
- Bedrag? € 4.000 per vestiging, met een maximum van 5 vestigingen per ondernemingsnummer. Aanvullend € 160 per opgelegde sluitingsdag na 5 april 2020;

• **Vlaamse compensatiepremie**

Door het groot aantal sectoren dat uit de boot viel bij de strikte voorwaarden gekoppeld aan de Vlaamse hinderpremie, heeft de Vlaamse Overheid beslist om een éénmalige (en dus niet aanvul- of verhoogbare) premie toe te kennen. Hieraan worden volgende voorwaarden gekoppeld:

- De onderneming voldoet niet aan de voorwaarden van de hinderpremie (*cfg. supra*);
- De onderneming kan een omzetverlies aantonen van minstens 60%, in de periode tussen 15 maart en 30 april 2020 tegenover dezelfde periode één jaar eerder. Voor startende ondernemingen kan deze 60%-regel gestaafd worden door vergelijking met het financieel plan bij de oprichting;
- De premie bedraagt in principe € 3.000 per vestigingseenheid, met een maximum van 5 vestigingseenheden per ondernemingsnummer;

- Zelfstandigen in bijberoep die sociale bijdragen betalen equivalent aan de minimale sociale bijdragen van een zelfstandige in hoofdberoep, kunnen ook genieten van de compensatiepremie. Het bedrag bedraagt in principe eveneens € 3.000, maar wordt verlaagd naar € 1.500 indien het belastbaar inkomen van de aanvrager tussen € 6.996,89 en € 13.993,78 ligt. Zelfstandigen in bijberoep die onder de laatstgenoemde categorie vallen (premie € 1.500), maar die voor 80% of meer elders als werknemer tewerk gesteld zijn, kunnen GEEN gebruik maken van de compensatiepremie.

B. INDIRECTE STEUN

- ***Uitstel betaaltermijnen***

Het Vlaams Gewest voorziet in diverse materies betalingsuitstel. Vooreerst zullen de aanslagbiljetten aangaande onroerende voorheffing later uitgestuurd worden. Verder zal er 4 maanden betalingsuitstel toegestaan worden voor de jaarlijkse verkeersbelasting van voertuigen. Aansluitend worden de termijnen ter voldoening van de registratie- en successierechten met minstens twee maanden verlengd. Het Vlaams Gewest kondigt tot slot een versoepeling aan ter toekenning van afbetalingsplannen.

- ***Uitbreiding waarborgregelingen via PMV (Participatie Maatschappij Vlaanderen)***

De Vlaamse participatiemaatschappij verstrekte tot op heden reeds waarborgen bij specifieke bankfinancieringen, zoals bijvoorbeeld voor innovatieve starters. De Vlaamse overheid kondigt aan € 100 Miljoen extra vrij te maken tot waarborg (maximaal 75%) van kredieten die afgesloten worden door ondernemingen, ter overbrugging van niet-bancaire schulden ontstaan in een tijdsperiode van 12 maanden voorafgaand aan het nieuwe bankkrediet. Bij wijze van voorbeeld, is het via deze regeling mogelijk om achterstallige RSZ-schulden van maximaal 12 maanden oud, te laten financieren met een nieuwe banklening, voor 75% gewaarborgd door PMV.

2.2 BRUSSELS EN WAALS GEWEST

Gegeven de eerder beperkte beschikbaarheid van gedetailleerde overheidsinformatie hieromtrent, beperken we ons in dit gedeelte tot de kernelementen en verwijzing naar de informatiekanaalen die U wegwijs kunnen maken.

Het Brussels Gewest voorziet, naar analogie met de Vlaamse hinderpremie, vergoedingen van € 4.000 voor bedrijven die verplicht tot sluiting zijn moeten overgaan. De Brussels premie wordt

echter voorbehouden aan een limitatieve lijst van sectoren (voornamelijk Horeca-zaken, reisorganisatoren, kleinhandelszaken en sport/fitness-centra). Voor kappers geldt slechts een premie van € 2.000. Toeleveranciers van horeca-zaken worden ondersteund met extra (gunstige) kredietfaciliteiten. Verder worden de financieringsmogelijkheden van ondernemingen ondersteund via extra waarborgen alsook toegekende betalings-uitstellen voor reeds bestaande leningen, en worden bepaalde specifieke Brusselse belastingen onderworpen aan een gereduceerde, geschrapte of versoepelde inning.

Voor meer informatie over de steunmaatregelen van het Brussels Gewest, dient U aandachtig volgende link op te volgen: <https://1819.brussels/nl/blog/pandemie-coronavirus-de-brusselse-hoofdstedelijke-regering-neemt-ongeziene-economische-en>

Ook de Waalse overheidsingrepen zijn gestoeld op de financieel-economische en sectorale kenmerken van het eigen gewest. Naar analogie met de Brusselse hinderpremie, looft de Waalse overheid premies uit van € 5.000 gericht aan specifieke sectoren (bijna identiek dezelfde sectoren die beoogd worden bij de Brusselse hinderpremie). In afwijking van de Vlaamse en Brusselse regeling, beperkt de Waalse overheid zich voor de steunpremie enkel tot KMO-ondernemingen.

Verder valt op dat de steunpremies in het Waals Gewest ook worden toegekend aan de dienstverrichters van zogenaamde “persoonlijke diensten”. Naast kappers, kunnen dus ook wassalons, schoonheidssalons, begrafenisondernemingen, tattoo-shops en hondenpensions de steunpremie aanvragen, dit in tegenstelling tot de bepalingen van het Vlaams en Brussels Gewest. De premie voor laatstgenoemde categorie beperkt zich echter tot € 2.500.

De indirecte steunmaatregelen vinden ook hier voornamelijk uiting in het waarborgen, uitstellen en faciliteren van bankkredieten. De strikte voorwaarden gekoppeld aan bestaande uitgereikte subsidies (zoals de creatie van werkgelegenheid enz.), worden versoepeld. In afwijking van de andere twee gewesten, worden er budgetten vrijgemaakt ter rechtstreekse injectie in de gezondheids-, werkgelegenheids- en sociale zorginstanties. De Waalse overheid verplicht tevens aan de distributeurs van elektriciteits- en watervoorzieningen om betalings-uitstellen toe te staan, en de energie-afsluitingen van wanbetalers op te schorten.

Meer info: <https://www.1890.be/article/coronavirus-queelles-mesures-pour-leconomie-et-lemploi-en-wallonie>

2.3 GEMEENTES EN STEDEN

Verschillende steden en gemeentes hebben reeds ondersteunende maatregelen aangekondigd. Deze lopen sterk uiteen in vorm en grootte, gaande van de aankoop van horeca-waardebonnen voor de bevolking (Hasselt), tot de oprichting van een noodfonds voor de lokale middenstand (Geraardsbergen). Vele gemeentes staan ook schrapping of betalingsuitstel toe van de lokale belastingen en retributies. De stad Brussel schrapt op zijn beurt tijdelijk de inning van LEZ-boetes. Aangezien deze maatregelen gunstig kunnen uitvallen, doch vaak vergeten worden, is het aangeraden om de informatiekanalen van Uw gemeente te blijven opvolgen.

SLOTSOM

Op relatief (zeer) korte tijd werden er, zoals U kan merken, vele beschermings- en steunmaatregelen aangekondigd. Deze zullen op korte en middellange termijn ongetwijfeld aangevuld en verfijnd worden. Gezien de vele gestelde voorwaarden en aanwezige nuances, is het zeer nuttig om volgende bedenkingen te maken, alvorens tot concrete actie over te gaan:

- Wat zijn mijn concrete activiteiten? Vallen deze onder de verplicht te sluiten activiteiten?
- Waar oefen ik mijn activiteiten uit? Beschik ik over een fysieke locatie hiervoor (of meerdere)?
- Stemmen deze activiteiten en locaties overeen met de gegevens in de Kruispuntbank? (KBO)
- Voor vennootschappen: worden er bedrijfsleiders en/of werknemers bezoldigd?
- **Wat is mijn sociaal statuut? Wat zijn mijn belastbare inkomsten?**

Hierop volgend kan U dan, met bovenstaande gegevens, bepalen op welke steunmaatregelen U recht heeft. Het is belangrijk om hierbij twee aandachtspunten te onthouden: 1) federale steunmaatregelen zijn combineerbaar met regionale maatregelen en 2) De bewijslast omtrent de voldoening aan de gestelde voorwaarden rust bij de aanvrager.

Wij hopen U hiermee overzichtelijk geïnformeerd te hebben, en wensen U veel ondernemersmoed.

Warme groeten vanwege Uw Trust Lane team